

แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และ
ค่านิยมที่พึงประสงค์ ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

พรสวรรค์ พงษ์ดี

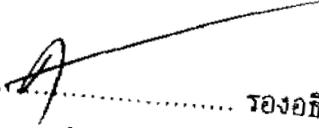
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เสนอโดย นางพรสวรรค์ พงษ์ดี เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(นายตระกูล จันทสุนทร)
วันที่ 23 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

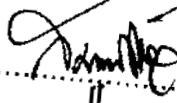
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

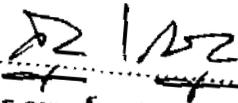
..... ประธานกรรมการ
(ดร.เจลิมชัย หาญกล้า)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ สุขเคหา)

..... กรรมการ
(ดร.สมบูรณ์ นนทสกุล)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสน่ห์ สุขเคหา ดร.สมบูรณ์ นนท์สกุล
ชื่อนักศึกษา	พรสวรรค์ พงษ์ดี
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 และ 2) เปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 396 คน ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนกลุ่มผู้บริหารทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 61 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู คิดเป็นร้อยละ 10 ของจำนวนกลุ่มครูทั้งหมดได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 145 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 190 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (percentage) ใช้สถิติทดสอบในการเปรียบเทียบไค-สแควร์ (chi-square)

ผลการวิจัยพบว่า

1. แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีแนวทางคือ โรงเรียนควรประสานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการจัดเตรียมความพร้อมของครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และประสานความร่วมมือกับชุมชนในการวางแผน กำหนดนโยบาย และขอความอนุเคราะห์ใช้ทรัพยากรจากชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายเป็นสำคัญ นอกจากนี้โรงเรียนต้องกำหนดแนวทางและวางแผนการบริหารจัดการสถานที่เกี่ยวกับการบำรุง ดูแล รักษาสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงและปลอดภัย รวมถึงส่งเสริมให้ครูศึกษาคู่มือการสอน โดยเน้นให้นักเรียนทำโครงการหรือทำงานเป็นกลุ่ม โรงเรียนควรประสานกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับการสนับสนุนสื่อ โสตทัศนูปกรณ์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือนำนักเรียนไปศึกษาเรียนรู้ในชุมชน นอกจากนี้โรงเรียนต้อง

นี้เทศติดตามการทำงานของครูและส่งเสริมยกย่อง ชมเชย หรือมอบรางวัลให้แก่ครูที่มีความตั้งใจ และมีผลงานดีเด่น และที่สำคัญโรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูวัดผลและประเมินผลนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมถึงจัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน รายงานให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนมีความไว้วางใจต่อโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

2. การเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน พบว่า ในภาพรวม 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

Thesis Title	Directions of Learning Administration of Administrators, Teachers and Students' Parents for a Moral and Expected Value Promotion in Schools under the Office of Nakhon Sawan Educational Service Area 3
Thesis Advisors	Asst. Prof. Dr. Sanae Sukkeha Dr. Somboon Nonsakul
Name	Pornsawan Pongdee
Concentration	Educational Administration
Academic Year	2008

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to study directions of learning administration of administrators, teachers and students' parents for a moral and expected value promotion in schools under the office of Nakhon Sawan educational service area 3 2) to compare the ways of learning administration of administrators', teachers and parents whom the researcher classified by positions, experiences and school sizes. The sample was 396 subjects by the simple random sampling. It comprised of 61 administrators (or 50 % of a total of administrators) and 145 teachers (or 10 % of a total of teachers) as well as 190 parents. The instrument was a questionnaire which obtained 0.93 for reliability. The data analyzed by percentage and chi-square.

The results were as follows:

1. In perspectives of the administrators, teachers and parents, there were several directions of the learning administration for a moral and expected value promotion. First, the schools should coordinate with the office of Nakhon Sawan educational service area 3 in order to increase teachers' preparation for learning management. To generate participation between schools and communities, they should plan and formulate policies together with communities as well as ask for the employment of local resource. Second, the schools had to lay down the directions of place administration to keep them in safety. Thus, the places or schools should be maintained regularly. Third, the schools should support the teachers to study teaching manuals seriously and pay more attention to students' projects or collaboration. The schools should request the community or involving organizations for supporting auditory

diagnostic tools, and allow the students to study outside classrooms, especially in their community. Fourth, the teachers should be supervised. When diligent and notable teachers appeared, they should get praise and reward. Finally, the schools should encourage teachers to follow up and evaluate students. Criteria and methods of evaluation should depend on individual students' differences. Furthermore, they should make students' progressive reports to the parents so as to make them more confident with the school administration.

2. in case the comparison of the directions, even though the administrators, teachers and parents were categorized by positions, experiences and school sizes, they were no difference about the ways of administration.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาดามหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสน่ห์ สุขเดहा เป็นประธานกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.สมบูรณ์ นนท์สกุล เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำและให้ข้อคิดต่างๆ ในการวิจัยอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ ดร.บัญญัติ จันทร์ดา นายกิติกรณ์ ยิ่งเจริญ นายวิเชียร ศิริคง ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า และนายสายัณห์ พันธุ์ไม้ ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา นายดระกมล จันทสุนทร ประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา และประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์ และขอขอบคุณกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ ตลอดจนผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

พรสวรรค์ พงษ์ดี

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมติฐานการวิจัย.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
โรงเรียน.....	12
แนวทางและการส่งเสริม.....	18
คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์.....	20
การจัดการเรียนรู้.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	64
การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการรายงานผลการวิเคราะห์.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	95
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	95
สมมติฐานการวิจัย.....	95
วิธีดำเนินการวิจัย.....	95
สรุปผลการวิจัย.....	96
อภิปรายผล.....	103
ข้อเสนอแนะ.....	117
 บรรณานุกรม.....	 119
 ภาคผนวก.....	 126
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	127
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย.....	141
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	147
 ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	 149

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	64
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละของเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	69
ตาราง 3	จำนวน และร้อยละของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ที่ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้านความพร้อมของครู.....	70
ตาราง 4	จำนวน และร้อยละของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ที่ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม.....	75
ตาราง 5	จำนวน และร้อยละของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ที่ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	78
ตาราง 6	จำนวน และร้อยละของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ที่ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้านสื่อ วัสดุทัศนูปกรณ์	81
ตาราง 7	จำนวน และร้อยละของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ที่ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้านการนิเทศติดตาม.....	84
ตาราง 8	จำนวน และร้อยละของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ที่ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้านการวัดและประเมินผล.....	86
ตาราง 9	จำนวน และร้อยละของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ที่ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน.....	90

ตาราง 10	การเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ในรายด้าน และภาพรวม จำแนกตามตำแหน่ง.....	91
ตาราง 11	การเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ในรายด้าน และภาพรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	92
ตาราง 12	การเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ในรายด้าน และภาพรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	94

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี